

Posudek bakalářské práce Kláry Řezníkové

Syntax výpovědí v rané produkci česky hovořících dětí

Klára Řezníková předkládá k obhajobě velmi zajímavou práci, která podnětně rozšiřuje naše dosavadní poznatky o syntaxi u dětí mezi 2. a 4. rokem věku a která svou kvalitou i rozsahem výrazně přesahuje požadavky kladené na bakalářské práce.

Hodnocení podle kritérií ÚČJTK (https://ucjtk.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/57/2021/06/Posudky_zaverecných_praci-1.pdf, cit. 4. 8. 2023):

1. Koncepce práce

Koncepce práce je velmi dobře promyšlená. Teoretická část je výborně zpracována a je také výborně zacílena k tématu práce, a to bez nadbytečných odboček. Teoretická a výzkumná část jsou zdařile provázány, což nebývá v této kvalitě v bakalářských pracích běžné. Výzkumné otázky jsou jasné, provedený výzkum je vzhledem k nim adekvátní a závěry se k nim odpovídajícím způsobem vrací. Použité teorie i pojmy jsou vhodně vysvětleny. Při vymezení souvětí na s. 46 by bylo přesnější spíše než o spojení *dvou* nebo o spojení obsahujícím *více než dvě* věty uvažovat o spojení *dvou a více* vět. V části o prostředcích modalit (s. 55–56) by bylo dobré zmínit ještě slovesný způsob. (A)

2. Metodologie a zpracování dat

Metodologie je dobře zvolena, zdůvodněna a v práci adekvátně popsána, etické zásady výzkumu jsou dodrženy. Je zvolen vhodný systém přepisu nahrávek a nahrávky jsou jím velmi pečlivě a odpovídajícím způsobem přepsány. Autorka si je dobře vědoma limitů svého výzkumu.

Provedená analýza je vynikající. Autorka se zcela samostatně rozhodla prozkoumat výpovědi dětí z hlediska řady syntaktických přístupů, které velmi ústrojně zkombinovala a které všechny dokázala adekvátně na daný materiál aplikovat. To vše navíc s kritickým vědomím různých specifik daného výzkumu (srov. např. otázky vymezení elipsy, zohledňování skutečností souvisejících s tím, že jde o dialogický a nepřipravený materiál, že dítě může být ovlivněno projevem komunikačního partnera – tzv. primingem, atp.).

Výsledky výzkumu jsou velmi zajímavé a jejich prezentace je přehledná a přesvědčivá. Oceňuji paralelní strukturu obou případových studií, jejich dílčí závěry, vzájemné srovnání i celkový závěr práce. Autorce se v závěrečných částech dobře podařilo zjištění výzkumu systematizovat, zasadit do širšího kontextu dalších výzkumů, diskuse o výhodách a omezeních použité metodologie i nástinu dalších možných směrů bádání, a to aniž by se zbytečně opakovala. Vedle hlavních zjištění o různých syntaktických kvalitách projevů zkoumaných dětí se navíc v textu na různých místech objevují další přínosné podněty, které by mohly inspirovat k návaznému výzkumu (např. projevy vybraných syntaktických rysů přes hranice výpovědi téhož komunikanta nebo ve vztahu k replikám komunikanta druhého, „mezistupně“ osvojování vedlejších vět, osvojování prostředků vyjadřujících čas, elipsa, aj.). (A)

3. Práce s odbornou literaturou

Bakalářská práce se opírá o dosti rozsáhlý soubor dobře vybrané relevantní odborné literatury, a to jak z oblasti osvojování jazyka u dětí, tak z oblasti různých teorií syntaktických. Autorka s odbornými zdroji pracuje velmi zdatně, což opět nebývá v bakalářských pracích vždy samozřejmé: vhodně vybírá poznatky, které jsou pro prováděný výzkum skutečně relevantní, dobře je uspořádává a usouvztažňuje, a to jak mezi sebou navzájem, tak s výsledky svého vlastního výzkumu. (S. Fečková a S. Kapalková je táž osoba, s. 9.) (A)

4. Formální úroveň práce

Formální stránka práce splňuje požadavky na práce bakalářské. V textu bohužel zůstalo relativně dosti nedostatků pravopisných (zejm. interpunkčních, občas ve shodě přísudku s podmětem) a redakčních (např. mezery za čísla kapitol, umístění některých odkazů na poznámky pod čarou, na s. 68 má patrně být *nevejde miminko /bez se/*) a jisté nedostatky stylistické (občasné opakování slov, místo formulace *v dívky projevu* /např. s. 63 ad./ bych volila spíše *v dívčině projevu* atp.). Jako celek je však text velmi dobře a na bakalářskou práci velmi zkušeně vystavěný a z velké většiny kvalitně formulovaný. Velmi cenné jsou přílohy s přepisy nahrávek. Ocenit je třeba i pečlivost, s níž autorka u každé ukázky z analyzovaného materiálu odkazuje na přepis a čísla řádků, z nichž ukázka pochází. (A-)

5. Celkové hodnocení

Bakalářská práce Kláry Řezníkové rozhodně splňuje požadavky kladené na práce bakalářské, velmi ráda ji **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení *výborně*.

Praha 5. 8. 2023

doc. PhDr. Lucie Saicová Římalová, Ph.D.

vedoucí bakalářské práce